

Any XII

Núm 424

ARTÀ 20 d'Abril. 1928.

DEU I PATRIA

PREUS

Artà, i comarca any 4 Ptas.

A fora id 6 »

Extranger id 10 »

Visita oficial del Exm. Sr. Governador Civil i festival de la Caixa Rural.

Dissapte i diumenge de la setmana passada foren de gran festa per la nostra vila amb motiu de la que organitzà la Caixa Rural i per la visita oficial que al nostre Ajuntament feu la primera Autoritat Civil de Balears, el Governador Exn. Sr. D. Pere Llosas Bidia el qual s'associà a tal festa.

El Sr. Batle D. Antoni Cano, feu anunciar amb crida l'hora d'arribada pel dissapte a les deu i mitja del matí i convidà al poble a anar-lo a rebre, com també repartí B.L.M. de convit per la rebuda, a tots els qui ostenten càrrec oficial, a la comunitat parroquial i a la dels PP. Franciscans. Responguent a la seua invitació, a pesar de ser dia fener, moltíssima gent deixà el treball i acudí a l'estació a l'hora de l'arribada.

Amb ell vénien els dos Delegats D. Cosme Parpal i D. Manuel Martinez, el Director de la Cia. de Ferrocarrils D. Rafel Blanes Tolosa, el Canonge M. I. Rt. D. Gabriel Muntaner i el Rector de la nostra vila Rt. D. Juan Rubí.

La banda local dirigida per D. Antoni Gili tocà un pasdoble mentre el Sr. Cano presentava al Sr. Governador els qui amb caràcter oficial o amb invitació especial l'acompanyaven, que eren: els dos tinents batles D. Antoni Amorós i D. Antoni Masanet, el Jutge D. Pere Amorós, el fiscal suplent D. Andreu Femenias, el capità de carabiners, D. Felix Blasco, el segretari municipal D. Ferran Moscardó el catedràtic del Seminari Rt. D. Llorens Lliteras, representació de la Clerècia parroquial i de la Comunitat de PP. Franciscans, els mestres nacionals Srs. Ferrer i Melis, el propietari D. Lluís Moragues, el farmacèutic D. Jaume Sancho, Sargent de la Gdia. Civil, Ador. de Correus Sr. Carnicer, D. Antoni Blanes, President de la Caixa Rural, el representant de la família Despuig D. Julià Carrió i moltes altres persones que deixam d'a-

nomenar per no fer la llista interminable.

Amb cinc automòvils que hi havia preparats se trasladà ell i la Comitiva a la Casa Consistorial aont l'esperava l'Ajuntament en ple. El Sr. Batle en feu la presentació; el Sr. Governador les saludà i agrat la amorosa i entusiasta rebuda que li havien tributat. També passà a saludar-lo a la Saia el notari D. Lluís Pascual.

Tot seguit fou obsequiat amb tots els convidats a un exquisit retenc en el que hi abundaven les pastes, vins, xampany i puros, servit amb tota cura pel «Nuevo Club» de'n Jordi Morrey, que fou objecte de merescuts elogis.

D'EXCURSIO

Seguidament, amb automòvils se trasladaren a la Canova, per mostrar-li un dels *Talayots* que hi ha, que és dels exemplars més notables i més ben conservats entre aquesta classe de monuments; d'allà partiren cap a la Colònia de St Pere, aont no s'havia anunciada la visita, però el Batle D. Jeroni Homar acudí a saludar-lo i amb el Sr. Vicari D. Bartomeu Borrás visitaren l'esglèsia, vicaria, convent de monjes i saia escola en construcció.

De tornada, seguí la comitiva fins al monumental i notabilíssim recinte amurallat de *Les Paises* del que en feu grans elogis deplorant que no s'haja pogut conservar més arretglat a fi de que se pugui visitar millor i ésser estudiat més fàcilment.

Dinà a la senyorial casa de D. Pere Morell Oleza junt amb els Delegats, D. Rafel Blanes, D. Antoni Blanes, M. I. Sr. D. Gabriel Muntaner, Rt. D. Llorens Lliteras, D. Ferran Moscardó i D. Lluís Pascual, i a les tres i mitja partiren cap a les Coves d'Artà. En els Pins de les vegues fou saludat per una comissió de Capdepera composta pel Sr. Batle D. Pere A. Servera i

alguns retgadors; el Rector Rt. D. Guillem Femenias; Jutge, D. Antoni Calentey; propietari D. Juan Bauzá; i el tinent de carabiners D. Francisco Suarez. A la sortida de les Coves, de les quals en feu fervents elogis, fou obsequiat amb tota la comitiva amb un bérenar que serví també el «Nuevo Club» d'Artà i tot seguit emprengueren la tornada per anar a visitar la Caixa Rural. En ella fou rebut pels Srs. D. Antoni Blanes i D. Pere Morell, President i vicepresident respectivament d'aqueixa entitat, els quals li anaren mostrant totes les dependències, una per una, returant-se finalment en el Museu, que li cridà l'atenció per l'importància que avui ja té, tot i fent sols uns pocs mesos que se constituí.

Hi ha quatre vitrines centrals plenes d'objectes de valor arqueològic dels que en té cura l'apotecari D. Jaume Sancho, conservador d'aquesta secció i quatre vitrines laterals, dedicades a Història Natural, aont pot veure's-hi el treball fet, durant vint i cinc anys de la seva vida, per don Llorens Garcías, apotecari, encarregat d'aqueixa secció, a la qual ha fet donatiu de tot lo que amb aquest temps ha recullit, ordenat i classificat. Li cridà l'atenció el voluminós herbari i alguns objectes notabilíssims.

VETLADA LITERARIA MUSICAL

Aquest fou el primer acte de la festa que celebrà la Caixa Rural junt amb totes ses seccions, en acció de gracies pel felís desenrollament de tota la vida de l'entitat. Tengué lloc en el Teatre Principal que era ple a vessar, trobant-s'hi en ella lo més selecte de la població.

Ocuparen la presidència amb el Sr. Governador, el representant del Bisbe, M. I. Sr. D. Francesc Esteve; el M. I. Sr. don Gabriel Muntaner, canonge, els delegats governatius Srs. Parpal i Martínez; el Sr. Batle don Antoni Cano, don Antoni Blanes, don Rafel Blanes Tolosa, el Rt. P. Fr. Rafel Ginart, don Pere Amorós, jutge, don Andreu Ferrer i els presidents de les varies seccions de la Caixa Rural.

La part musical anà a càrrec del notable mestre de ciutat i baríton Sr. Giovachini i el jove net D. Francesc Cano, fill del Batle D. Antoni que posseïeix a pesar de èsser molt jove una brillant, molt intensa i dolça veu de tenor que ja sap manetjar amb art. En Cano, cantà *Meus Amores*, *Ay! Ay! Ay!*, i el duetto de tenor i baríton de la «Bohème» junt amb el Sr Giovachini, i aquest, que és mestre en l'art del cant i té molts recursos i veu potentíssima cantà: el pròlec de «Gli Pagliacci»; l'ària de del *Falstaaf*; serenata de *Faust*; tercer acte de *Carmen*, conles de *Toreador*; cavatina del *Barbero de Sevilla*. Els dos cantants conquistaren moltíssims d'aplaudiments i foren obligats per la concurrència a repetir algunes d'aquestes pessas.

La part literària consistí en els discursos que feren el president de la Caixa Rural D. Antoni Blanes, el Canonge de la Seu i ex-Rector d'Artà Sr. Muntaner i el Sr Governador.

D. Antoni Blanes llegí el seu discurs fent memòria de tota la actuació de la Caixa Rural desde el primer dia de sa fundació, les dificultats dels seus principis, puis, partí sense capital algú i contant sols amb l'estalvi; per obtenir aquest s'havia de contar amb la responsabilitat de tots i això despertava suspícies, malicietes i temors que avui s'han ja pogut desvanèixer perquè gràcies a Deu la Caixa du vida polentíssima. An aquesta afirmació la demostrà amb les falagueres dades del darrer balanç, amb el número de socis, amb les moltes seccions i entitats filials que té creades, amb els préstams que fa, (tan importants que ha arribat a deixar d'ua sol cop 226000 pts.) amb les moltes operacions bancàries que realisa i amb el moviment de contes que ha arribat en el darrer any a prop de set milions i mig de pessetes. Avui, diu, totes les ombres s'han esvades, ja que haguent noltros sols cercat el Reine de Deu, tot lo demás mos ha estat donat d'afegit. Atribueix l'èxit a l'ajuda de Deu i la Verge Maria i a la cooperació de tots.

Parla després el M. I. S. D. Gabriel Muntaner que fa ressaltar dues notes que han duit a la Caixa Rural al esclat d'alegria d'avui, que són l'intel·ligència i la escrupulositat que han brillat en tots, desde la direcció als més humils obrers de mans calloses, però plens d'honradesa, que sempre han pesat tots els assumptes que als concells eren portats, com si sa tractàs d'un judici de Deu. Envià a tots aquests homos una salutació coral i un abraç perquè diu que han estats

els patriarques de l'institució i que les generacions futures les recordaran amb gratitut. Acaba amb un crit de «Visca la Caixa Rural», contestat per tothom.

L'Exm. Sr. Governador s'aixecà després i digué que havia sentit parlar be sempre de la Caixa Rural d'Artà, però que ara la realitat vista i tocada li demostra que és digna de gran admiració per passar de molt de lo que d'ella es creia. Diu que's complau vegent sa marxa en sos aspectes econòmic, cultural i social, però molt més per un quart aspecte, que és el de exemplaritat, ja que la seva actuació és digna de èsser imitada per les deïnes de Mallorca i prega a les Juntas que acordin imprimir la memòria llegida pel Sr. President perquè veja tothom lo que pot fer una entitat com aquesta si está ben dirigida. Digué que an aquella teoria pèsima de «un homo un vot» Artà pràcticament hi oposa aquella altra de sentit corporatiu «un poble, un vot». Diu que hi vegem en aquesta obra el dit de Deu i s'ofereix a tots com a Governador i com a particular.

Grans aplaudiments se tribuaren als diferents discursos pronunciat i al final del que digué el Sr Llosas se li tributà una forta ovació.

FESTA RELIGIOSA

El diumenge dematí el governador acompanyat del Sr. Batle anà a veure l'estat de les obres de la nova carretera d'Artà a l'Ermita i mentrestant en l'edifici de la Caixa Rural s'hi anaven reunint les autoritats, concells de la Caixa i Juntas de les seccions per anar a la festa religiosa. A les 10 oficials partí la Comitiva cap a la Sala aont se'ls ajuntà el Sr Governador i el Mg. Ajuntament dirigint-se tots cap a la Paròquia. Allà s'hi posaren dues presidències formades: una per la primera autoritat civil de la província, els Srs Delegats governatius autoritats civils i judicials d'Artà i l'Ajuntament. L'altre pel representant del Sr. Bisbe, el President de la Caixa, Concels de la mateixa i Juntas de ses seccions. L'església era plena de gom en gom. Digué l'Ofici el Rt. Sr. Rector D. Juan Rubí fent de diaca i subdiaca respectivament el Rt D. Josep Fuster i D. Josep Sancho de la Jordana. Feu un bon sermó el molt I Canonge Sr. Muntaner que demostrà com Deu i la Verge de St Salvador tenen la seva predilecció i donen la seva protecció a la Caixa Rural.

L'Orfeó «Son Salvador» cantà la missa a dues veus de'n Perossi «Te Deum Laudamus». Des-

prés de l'Ofici, autoritats i públic pujà a Sant Salvador ont s, hi cantà una Salve i desfilaron tots per davant l'imatge de la nostra Patrona.

Baixats de Sant Salvador, a la Caixa Rural se serví a les autoritats i convidats un esplèndid lunch de pastes, licors, champagne i puros; i galletes, licors i xigarros als sòcis que hi desfilaron. El Sr. Governador brindà per el progrés constant de la Caixa, felicità novament al President i Juntas, expressà a tots la satisfacció i agraiment que sentia per Artà per les proves d'afecte que li havien tributades i se despedí de tots.

A CALA RATJADA

Acompanyat dels membres que componen la Comisió Permanent del nostro Ajuntament, Jutge Canonge Muntaner, Conservadors del Museu, D. Rafel Blanes Tolosa i D. Llorens Lliteras sortiren amb automòvil cap a Calarratjada.

Poc abans d'arribar a Capdepera esperaven amb altres automòvils les autoritats de Capdepera i demás que el dia abans l'havien anat a saludar a les Coves. S'ajuntaren a la Comitiva i tots junts s'han reunits en íntim dinar en la hermosa casa que tè devora Son Moll el capitalista D. Juan Bauzá. El menú fou exquisit i abundant. Al destapar-se el champany el Batle d'Artà S. Cano oferí el dinar i brindà per la prosperitat i progrés d'Artà i Capdepera. Després D. Rafel Blanes Tolosa parlà també i exposà l'estat dels projectes acariciats per tots del ferrocarril Artà Calarratjada i del port de refugi que s'ha de construir en la mateixa cala, port que interessa moltíssim als pescadors de Capdepera que freqüentment són víctimes dels naufragis. El Sr. Governador contestà en aquestes manifestacions que rebria amb molt de gust aquestes manifestacions fetes en una nota escrita, per recordar les oportunitats i prestar-les tot el seu apoiament, per creurer les de justícia. Grans aplaudiments ressonaren al final de son discurs.

Després de dinar la comitiva se trasladà a la farola aont el Governador pogué admirar els bellíssims panorames que desde eila se dominen i trasladats novament a Calarratjada visità la iglésia en construcció, que si Deu ho vol, s'inaugurarà enguany el dia 15 de juliol. Passà una estona a la casa dels nostres amics D. Juan Vicens i el M. I. D. Francesc Esteve i partí després cap a Capdepera.

VISITA OFICIAL
EN AQUESTA VILA
Arribats a la Sala a les 5 del

capvespre hi esperaven l'Ajuntament i regidors suplents, la Mestra nacional Srta. Aléu, el Metje D. Juan Moll, l'Administrador d'Aduanes, clero i moltes persones de les de més relleu de Capdepera. Després de la salutació que les dirigí el Sr. Governador se serví a tots els presents esplèndid refresc de pastes, dolços variats, vins i puros. Al final el Sr. Batle expressà la satisfacció que sentia així ell, com l'Ajuntament, com tot el poble de Capdepera, per ésser la visita del Sr. Llosas la primera que mai han feta an aquesta vila els governadors de Balears.

El Sr. Llosas contestà agraint sa salutació i expressà tenir gran satisfacció en trobar-se entre ells i novament s'oferí a tots per tota obra benefactora per la població. Després del refresc visità el Castell i l'Iglèsia de l'Esperança aont s'hi cantà una Salve i un motet relligiós, i anà tot seguit a visitar la Parròquia.

Entre grans aplaudiments del públic reunit a «la Creu» se despedí de tots el Sr Llosas partint cap a Artá acompanyant-lo fins a la nostra vila les autoritats d'Artá i de Capdepera, seguint després son viatge cap a Ciutat.

Els nostros pobles conservaran bon record de la seua agradable visita.

Al endemà el Sr Batle rebé el sigüent telegrama que nos deixá perque el posem en coneixement del poble:

Gobernador a Alcalde Artá. Muy agradecido a todas las atenciones recibidas en esa villa, saludo a las autoridades y Ayuntamiento y pueblo.

PROPOSTA

L'èxit del festival organísat, és digna conseqüència del estat de floriment de la Caixa Rural, com aquest ho és de la intel·ligència, probidat i constància d'un home: el seu director D. Antoni Blandes Mestre. Això me du l'idea de fer una proposta als amics i admiradors de la Caixa: oferir un dinar, al seu President com homenatge a la seva acertada actuació.

DE CA NOSTRA

METEOROLOGIA

Ha feta una desena de bon temps; una mica massa bó pels sembrats, que ja fa dies senten necessitat d'una savoreta. Ahir, el temps canviá i el dematí fins provà de fer unes brusquetes.

Si s'intensificassen més o se repetissen sembla que caurien molt bé al camp.

ESTAT SANITARI

Hi ha haguts bastants de cassos de grippe, si bé no han estat molt forts en general. No obstant n'hi ha qui ho han passat malament.

MALALT DE GRAVEDAT

Després de la milloria que experimentà el nostre amic el cirurgiá D. Juan Llaneras (a) Murta, novament s'agravá i aquests dies se troba molt malament. Deu vulla que si convé recobri prest la salut perduda.

MORTA

Dimecres devers les 12 i mitja fou extramunciada Na Juanaina Cursach Ginard (a) de Santa Sirga, casada amb En Francesc Terrassa o Toro, i moments després entregá l'ànima a Deu. Mor a la flor del mon, deixant un infantó i al seu espós viudo per segona vegada. Deu la tengu a la glòria i rebí sa família l'expressió del nostre sentiment.

DESGRACIA

Altrament hi ha hagut un atropell de bicicleta; la ferida és sa mare d'en Pep Bò del carrer de St Francesc, la qual amb la topada caigué malament, feu sang per la boca i rebé ferides de pronostic reservat. També quedà mal parat ferm el bixiclista.

REVISTA NOVA

Ha visitada la nostra redacció el nou quinquinari «l'excursionisme» que dirigeix l'Enògraf Sr. J. M. Batista i Roca. Li desitjam llarga vida i deixam establert el canvi.

RELLIGIOSES

PARROQUIA

Diumenge qui ve hi haurá Ofici amb processó i després processó de Dominica.

CONVENT

Diumenge a l'hora de costum, se ferá la Comunió general pels Terciaris.

SA COLONIA

Diumenge qui ve s'hi celebrarà gran festa amb motiu de la bendició de

dues bellíssimes imatges una de Sant Vicens i una de Sant Lluís que han d'ornar la capella del Hogaret. Si el temps convida és de creure que d'Artá s'hi traslladará molta gent.

LES OBRERES DE ST. JOSEP

Durant les passades festes de Pasqua i diumenges sigüents la secció escolar d'aquesta meritíssima associació ha donades algunes vetllades, agradoses i intructives amb el fi de recaptar diners a favor del *Rober* de la mateixa entitat.

Verament és molt digne d'aplaudiment el motiu de tals vetllades, que per les organidores representa un gran sacrifici a favor dels pobres; però Deu les ho premia ja aquí amb els èxits grans que aconsegueixen amb tals representacions. La sala d'espectacles s'umpl cada vegada de gom en gom i la concurrència aplaudeix seguit seguit, per lo bé que representen cada una els seus papers i aaben l'acert en escullir unes pessas tan bones i tan agradoses, i fe es en la nostra llengua que així el poble més les comprén.

Les obretes escullides eren: *Alba de Pàsqua*; així l'indumentària, com la escena, com la presentació de totes les actrius, foren motiu d'elogi i el públic les tributá seguides ovacions.

La bella pessa dramática *L'Estrella de la felicitat*, fou també interpretada beníssim, i fou molt aplaudida com ho fou també la pessa cómica *Vaja un embulic*.

Sumam el nostre aplaudiment an els molts que les tributá el públic.

GRAN CONCURS

DE CARAMBOLES

Se celebrá al café «Nuevo Club» haguent despert molt d'entusiasme. Se disputaven un anell d'or que tenia un billar marcat. El guanyá En Bernat Mestre que resultá ésser el campió d'Artá, El resultat fou aquest:

Primer partit

Bernat Mestre	1000
Francesc Llitera	954
Tacades	377

Segon partit

Gabriel Ginard	1000
Juan Sureda	935
Tacades	484

Tercer partit

Bernat Mestre	1000
Gabriel Ginard	721
Tacades	368

Durant la disputa de dit concurs, la tacada més important que se registrá la feu En Bernat Mestre y fou de 41 c.

Aquest sport cobra aquí molts d'aficionats.

Banco Catalán Hipotecario

PALMA DE MALLORCA

Oficinas Provisionales

VALLORÍ 2

Telégramas: BANKAIP

Teléfono: 251.

CAPITAL SOCIAL 25.000.000

CASA CENTRAL BARCELONA

Préstamos hipotecarios, negociación y descuentos de letras, cuentas corrientes a la vista y a plazos fijos, y en general toda clase de operaciones bancarias.

ACCIONES 6 p8

AGENCIA DE ARTA A PALMA
I VICEVERSA DE

ANTONI GILI (A) COMUNA

SERVICI DIARI EN PRONTITUT I ECONOMIA
DE PREUS

ENCARREGS A DOMICILI

Palma -- Banch de S'oli, 24

DIRECCIO: Artá--Can Comuna Centro

GRANJA BARCINO

PER TOTA CLASSE D'AVIRAM DE RAÇA
GUNIS, COLOMS, ALIMENTS ESPECIALS
PER POLLS, I PONEDORES, INCUBADORS,
ANELLES. PLANS I CONSULTES

—(*) CONSELL-MALLORCA—

ALMACENES MATONS

DE

RAFAEL FELIU BLANES

CALLE DE JAIME II n.º 39 a 149

Palma de Mallorca

SASTRERIA PARA SEÑORA

Y CABALLERO

ARTICULOS Y NOVEDADES

PARA VESTIR DE TODAS CLASES

Ensaïmades i panets

En lloc se troben millós que a la

PANADERIA **Victoria**

ES FORN NOU

DEN

Miquel Roca Castell

A sa botiga hei trobaren sempre pans
panets galletes, bescuits, rollets, i tota
clasa de pasticeria.

TALBE SE SERVEIX A DOMICILI

Netedat, prontut i economia

DESPAIG:

Carrer de Palma 3 bis. ARTA

EN JAUME PICO

(A) ROTCHET

té una Agencia entre Artá i Palma i hei
va cada dia.

Serveix amb prontut i seguredat tota
classe d'encàrregs

Direcció a Palma: Harina 8. An es costat
des Centro Farmacèutic.

Artá: Palma n.º. 5

Tienda Vicens

PRECIOS FIJOS Y MUY REDUCIDOS

EN

Tejidos y toda clase

Merceria

de

comestibles

Perfumeria

SE VENDEN MAQUINAS DE COSER

PFAFF E IMPERI

y toda clase de instrumentos

J. V. CALLE DE A. BLANES 38

Automòvils de lloguer

DELS GERMANS

SARD (A) TERRES

A cada arribada de tren van a l'Estació.
Tenen servici combinat amb el Ferrocàrril.

Excursions a Ses Coves, Calarratjada i demés
punts de Mallorca a preus convenguts.

DIRIGIRSE:

Carré d'En Pitxol n.º 8.

Id Son Servera n.º 29

ARTÁ.

NAUMAN

MAQUINAS PARA

COSER Y BORDAR

La Fábrica más grande de Máquinas
para coser y bordar del continente.

(MARCA ALEMANA)

DEPOSITARIO EXCLUSIVO EN ARTA

CAN GANANSI